

Tilladelse til

RÅSTOFINDVINDING

Stenbjærgvej 8a, 4180 Sorø

Gældende indtil 02.03.2033

Tilladelse til erhvervsmæssig
indvinding af råstoffer på matrikel

Matr.nr. 1c Lyng By, Pedersborg

Stenbjærgvej 8a

Sorø Kommune

Lyng Graveområde

Dato: 02.03.2023

Sagsnummer EMN-2020-32287

Oversigt

Stenbjærgvej 8a, 4180 Sorø. Matr.nr. 1c Lyng By, Pedersborg

Sagsnummer EMN-2020-32287

Ansøger

Navn:	JA-Miljø & Plan v/Jesper Arffmann		
CVR-nr.:			
Adresse:	Baggesensvænge 4, 4700 Næstved		
Kontakt:	Jesper Arffmann		
Telefon:	2940 6135	E-mail:	Ja-milplan@hotmail.com

Indvinder

Navn:			
CVR-nr.:			
Adresse:			
Kontakt:			
Telefon:		E-mail:	

Ejer

Navn:	Fulbyejendomme ApS		
CVR-nr.:	38745735		
Adresse:	Fulbyvej 29, 4180 Sorø		
Kontakt:	Jørgen Steen Jensen		
Telefon:	4011 1254	E-mail:	jorgen@fulby.dk

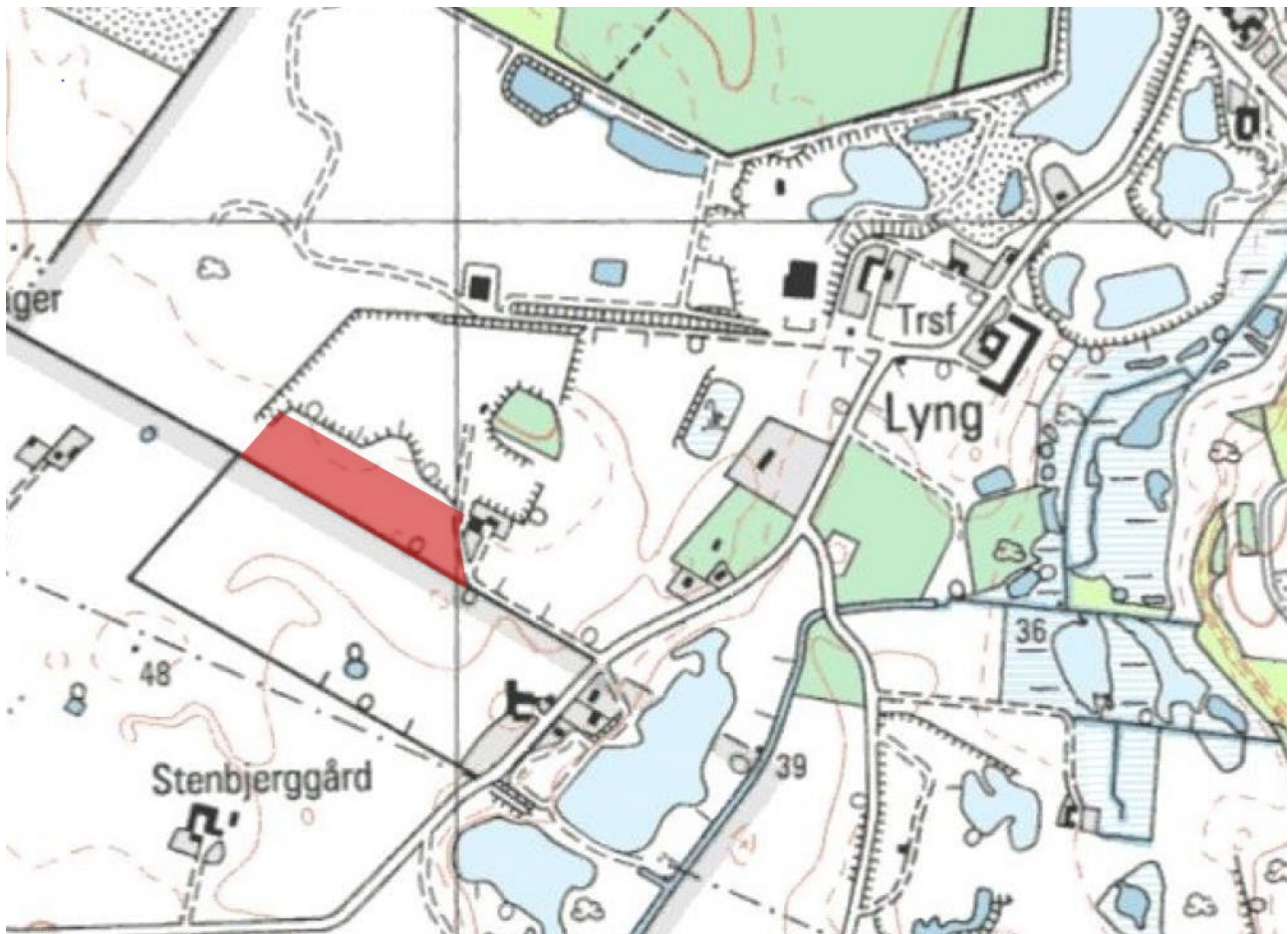

Fig. 1. Oversigtskort med ansøgt areal markeret rødt.

Indhold

1	AFGØRELSE FRA REGION SJÆLLAND	6
1.1	RÅSTOFLOVEN	6
1.1.1	Begrundelse	6
1.2	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	6
2	VILKÅR FRA REGION SJÆLLAND	7
2.1	VILKÅR EFTER RÅSTOFLOVEN	7
2.1.1	Før indvindingen påbegyndes	7
2.1.2	Råstofindvindingen	7
2.1.3	Tilladte driftstider	8
2.1.4	Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer.....	8
2.1.5	Materiel.....	11
2.1.6	Støv	11
2.1.7	Forebyggelse mod forurening	11
2.1.8	Geologiske interesser	12
2.1.9	Efterbehandling.....	12
2.1.10	Afslutning	13
3	GRUNDLAG FOR TILLADELSEN	14
3.1	ANSØGNINGEN	14
3.2	UDTALELSER	15
3.2.1	Høring af myndigheder og naboer.....	15
3.2.2	Partshøring af udkast til afgørelse.....	15
4	GRAVE- OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	16
5	REGIONENS VURDERING OG BEHANDLING AF SAGEN EFTER RÅSTOFLOVEN.....	16
5.1	RÅSTOFLOVEN	16
5.1.1	Råstofplanen	17
5.2	MILJØBESKYTTELSE.....	17
5.2.1	Driftstider	17
5.2.2	Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer.....	17
5.2.3	Støv	17
5.2.4	Forebyggelse mod forurening	18
5.2.5	Graveafstande og periferiskråninger	18
5.3	VANDFORSYNINGSIINTERESSER	19
5.4	BESKYTTELSE AF ARKÆOLOGISKE OG GEOLOGISKE INTERESSER	19
5.5	NATURBESKYTTELSE, LANDSKABELIGE VÆRDIER OG VIDENSKABELIGE INTERESSER	19
5.6	SIKKERHEDSSTILLELSE	20
6	NATURA 2000 OMRÅDER OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV	21
7	MILJØVURDERING (VVM)	22
8	HØRINGSSVAR PÅ PARTSHØRING AF UDKAST TIL TILLADELSE.....	22
9	REGION SJÆLLANDS SAMLEDE VURDERING	22
10	GENERELLE BESTEMMELSER	23

10.1	GYLDIGHED OG TILBAGEKALDELSE.....	23
10.2	TINGLYSNING AF DEKLARATION OM EFTERBEHANDLING.....	23
10.3	TILSYN OG BESIGTIGELSE.....	23
10.4	ARKÆOLOGI UNDER INDVINDINGEN SAMT UDTALELSE FRA MUSEUM INDEN OPSTART	24
10.5	GRAVE OG EFTERBEHANDLINGSPLAN	24
10.6	RETURJORD	24
10.7	AFFALD	24
10.8	ENTREPRENØRTANKE	25
10.9	JORDFORURENING.....	25
10.10	BYGGELOVEN	25
10.11	GRUNDVAND	25
10.12	DRÆN.....	25
10.13	DIGESVALER.....	25
10.14	LEDNINGSREGISTERET	25
10.15	TELELEDNINGER	26
10.16	INDBERETNING AF INDVUNDEN MÆNGDE	26
10.17	INDBERETNING OM BORINGER.	26
10.18	UNDERRETNING VED KONKURS MV.	26
10.19	RÅSTOFAFGIFT.....	26
10.20	YDERLIGERE VILKÅR OG ÆNDRINGER	26
11	OFFENTLIGGØRELSE OG KLAGEVEJLEDNING	27
11.1	GENEREL KLAGEVEJLEDNING.....	27
11.2	KLAGE OVER REGION SJÆLLANDS AFGØRELSE.....	27
11.2.1	<i>Råstoftilladelsen og vurderinger efter Habitatbekendtgørelsen</i>	<i>27</i>
11.3	ORIENTERING.....	28

Bilag

1. Oversigtskort
2. Grave- og efterbehandlingsplan
3. Høringssvar fra museum
4. Nabohøringssvar

1 Afgørelser fra Region Sjælland

1.1 Råstofloven

På baggrund af ansøgning af 5. marts 2019 og med hjemmel i råstofloven¹ meddeler Region Sjælland hermed tilladelse til en årlig indvinding af 100.000 m³ sand, grus og sten på i alt 2,5 ha. Arealet fremgår af oversigtskortet på fig. 1 og vedlagte detailkort, bilag 1. Der vurderes i alt at være en samlet ressource på omkring 275.000 m³ på det ansøgte areal, hvoraf en mindre del – ca. 5.000-10.000 m³ – kan indvindes under grundvandsspejlet. Tilladelsen er gældende til 02.03.2033

Tilladelse til indvinding af råstoffer angående indvinding under grundvandsspejlet, kan ikke udnyttes, før der foreligger tilladelse hertil fra Sorø Kommune jf. Vandforsyningsloven.

Tilladelsen gives på vilkår i medfør af råstoflovens § 10, som beskrevet under afsnit 3.

Samtidig godkender Region Sjælland grave- og efterbehandlingsplanen (bilag 2) på vilkår, som er beskrevet i afsnit 2.1.9. og 2.1.10.

Der fastsættes en sikkerhedsstillelse på kr. 500.000 jf. afsnit 3.1.1.2. Tilladelsen må først udnyttes, når sikkerhedsstillelsen er godkendt af Region Sjælland.

Tilladelsen må først udnyttes, når klagefristen er udløbet.

1.1.1 Begrundelse

Det er Region Sjællands samlede vurdering, at der skal gives tilladelse til indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

For tilladelsen til råstofindvinding har Region Sjælland lagt vægt på, at arealet er udlagt til graveområde i Region Sjællands Råstofplan 2020. Region Sjælland har afvejet de hensyn, som fremgår af råstoflovens §3 og råstofplanens retningslinjer og fundet, at der ud fra vurderingerne i afsnit 5 og med de fastsatte vilkår kan etableres en råstofgrav på den ansøgte placering.

1.2 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Det er Region Sjællands vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-området væsentligt² og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget.

Regionen vurderer endvidere, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Regionens nærmere vurdering fremgår af afsnit 6.

¹ LBK nr. 124 af 26. januar 2017. Bekendtgørelse af lov om råstoffer, § 7, stk. 1 og § 8.

² BEK nr. 2091 af 12. november 2021. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6, stk. 1, § 7, stk. 3, nr. 1, § 7 stk. 13, nr. 1, § 7 stk. 13, nr. 2, og § 10, stk. 1.

2 Vilkår fra Region Sjælland

2.1 Vilkår efter Råstofloven

2.1.1 Før indvindingen påbegyndes

2.1.1.1 Grave- og efterbehandlingsplan

- Gravningen og efterbehandlingen skal tilrettelægges og udføres i overensstemmelse med den godkendte grave- og efterbehandlingsplan, der beskriver de overordnede retningslinjer for indvinding og efterbehandlingen. Eventuelle ændringer af grave- og efterbehandlingsplanen skal godkendes af Region Sjælland.
- Området, hvor indvindingen har fundet sted, skal efterbehandles til naturformål. Efterbehandlingsplanen er nærmere beskrevet i bilag 2. Vilkår for efterbehandling fremgår af afsnit 2.1.9

2.1.1.2 Sikkerhedsstillelse

- Der skal stilles sikkerhed for opfyldelse af vilkårene om efterbehandling inden, tilladelsen udnyttes.
- Den aktuelle sikkerheds størrelse er fastsat til 500.000 kr. Beregningen tager udgangspunkt i at 2,0 ha efterbehandles til landareal, hvor sikkerheden er fastsat til 250.000 kr. /ha og 0,5 ha efterbehandlet til sø- og naturområde, hvor sikkerhedsstillelsen er fastsat til 150.000 kr./ha. Dette giver en samlet sikkerhedsstillelse på 575.000 kr., som dog nedsættes til 500.000 kr. idet der er ingen eller kun lidt overjord.
- Region Sjælland kan stille krav om, at sikkerhedsbeløbet opskrives, hvis det ud fra en konkret vurdering skønnes nødvendigt. Sikkerhedsbeløbet kan efter aftale reduceres, hvis det åbne gravefelt begrænses til et mindre areal, og der foretages løbende efterbehandling på de allerede udgravede arealer.
- Sikkerhedsstillelsen skal være en ikke tidsbegrænset sikkerhed og stilles i form af garanti fra et pengeinstitut eller et kautions- og garantiforsikringsselskab. Gravning må ikke påbegyndes før sikkerhedsstillelse er indsendt til - og godkendt af Region Sjælland.

2.1.1.3 Afmærkning

- Afmærkning af gravearealet skal være aftalt med Region Sjælland før gravning påbegyndes.

2.1.2 Råstofindvindingen

2.1.2.1 Grave- og efterbehandlingsgrænser

- Der fastsættes 3 forskellige grænser for indvindingen. En grænse for eventuel indvinding under grundvand, en grænse for indvinding over grundvand, og en grænse for efterbehandlingen. Gravegrænserne er fastsat/beregnet med udgangspunkt i de graveedybder, der er angivet i ansøgningen. Grænserne fremgår af skemaet herunder. Se afsnit 5.2.5. for baggrund og begrundelse.

2.1.2.2 Skema over skråningsanlæg, grave- og efterbehandlingsgrænser

Afgrænsning	Efterbehandlingsgrænse (e) (meter)	Gravegrænse til gravning over grundvand (meter)	Gravegrænse til gravning under grundvand (meter)
Mod vest, nord, øst og syd	3	12	26

2.1.2.3 Vilkår om adgangsvej

- For at hindre uvedkommende færdsel skal adgangsvejen være afspærret, når råstofgraven er ubemandet. Adgangsvejen skal renholdes og vandes ved generende støvdannelse.

2.1.2.4 Interne køreveje

- Til etablering af køreveje i råstofgraven må der ud over materialer fra graven ikke uden godkendelse fra Region Sjælland anvendes andet end rene sten- og grusmaterialer. Tilkørte materialer skal fjernes i forbindelse med efterbehandlingen, medmindre materialerne kan indgå som en naturlig del af efterbehandlingen.

2.1.2.5 Jord- og materialeoplag

- Materialeoplag samt oplag af afrømet muld/overjord skal henlægges inden for det tilladte indvindingsområdes afgrænsning og med en maksimal højde på 5 m over omgivende/ikke gravet terræn.
- Der må ikke placeres jorddepoter inden for 2 meter fra digefoden langs diget i skel mod matr.nr. 6a Krøjerup By, Bromme.

2.1.3 Tilladte driftstider

- Tilladte driftstider for gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdningsanlæg:
 - Mandag til fredag kl. 07.00 - 18.00, dog ikke helligdage.
- Tilladte driftstider for udlevering og læsning, herunder kørsel inden for virksomhedens område:
 - Mandag til fredag kl. 06.00 - 18.00, dog ikke helligdage.
 - Lørdag kl. 08.00 - 14.00, dog ikke helligdage.
- Afvigelser fra de normale driftstider er kun muligt i kortere perioder og kun med accept fra Region Sjælland. Region Sjælland kan i den forbindelse stille yderligere vilkår.

2.1.4 Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer**2.1.4.1 Støjvilkår**

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte/beregnete værdi af virksomhedens bidrag til støjen, målt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A), overstiger følgende grænser:

Grænseværdier for støj, baseret på Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984. De angivne støjgrænser er middelværdien af måling over 30 minutter.	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 08.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 06.00 - 07.00
---	---	-----------------------------------

1. Det åbne land på opholdsarealer op til 15 meter fra boliger	55 dB(A)	40 dB(A)
--	----------	----------

2.1.4.2 Maksimalt støjniveau om morgenen

- Der må ikke på noget tidspunkt i perioden kl. 6.00 - 7.00 være et støjniveau (peakværdi) over 55dB(A) ved boliger omkring graveområdet som følge af råstofindvindingsaktiviteterne.

2.1.4.3 Støj i anlægs- og efterbehandlingsfasen

- Der accepteres et støjniveau på 60 dB(A) i tidsrummet 7.00 - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med anlægs- og efterbehandlingsarbejdet. Anlægsarbejdet omfatter håndtering af muld og overjord.
- Der accepteres et støjniveau på 70 dB(A) i tidsrummet 7.00 - 16.00, mandag til fredag, i forbindelse med etablering og nedlæggelse af støjvolde samt terrænreguleringer af kortere varighed.

2.1.4.4 Pligt til støjmåling/støjberegning

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre støjmålinger og støjberegninger efter anmodning fra Region Sjælland, hvis regionen som tilsynsmyndighed har begrundet mistanke om, at vilkårene ikke overholdes. Beslutning om metode og hyppighed af målinger træffes af Region Sjælland. Der kan maksimalt kræves målinger en gang om året, - med mindre forholdene i råstofgraven er ændrede. Udførelse af støjberegning
- Støjmålinger/støjberegninger skal udføres som angivet i Miljøstyrelsens vejledninger nr. 5/1984 og nr. 6/1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder og gennemføres under forhold, hvor virksomheden er i fuld drift.
- Målingerne/beregningerne skal udføres af et af Miljøstyrelsen akkrediteret firma.

2.1.4.5 Støjdæmpende foranstaltninger

- Behandlings- og transportanlæg samt grave- og læssemaskiner kan om fornødent kræves støjdæmpet, således at ovennævnte grænseværdier kan overholdes. Støjdæmpningen kan for eksempel ske ved gummibeklædning, indkapsling af maskindele, opsætning af støjskærme eller oplægning af volde mod de nærliggende beboelseshuse.

2.1.4.6 Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

- Driften af virksomheden må ikke medføre, at den målte værdi af virksomhedens bidrag til støjen målt indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	A-vægtet lydtrykniveau (10-160 Hz), dB	G-vægtet infralydniveau dB
Beboelsesrum, herunder i børneinst. og lign.		
Aften/nat (kl. 18-07)	20	85
Dag (kl. 07-18)	25	85
Kontorer, undervisningslokaler og andre lignende støjfølsomme rum	30	85
Øvrige rum i virksomheder	35	90

Grænseværdier for lavfrekvent støj og infralyd. Grænseværdierne gælder for ækvivalentniveauet over et måletidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst. I tilfælde, hvor støjen er impulsagtig reduceres de anførte grænser med 5 dB

- Driften af virksomheden må ikke medføre at udsendelse af vibrationer målt som accelerationsniveau indendørs i de berørte bygninger overstiger følgende grænser:

Anvendelse	Vægtet accelerationsniveau, Law i dB
Boliger i boligområder (hele døgnet)	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 18-07	75
Børneinstitutioner og lignende	75
Boliger i blandet bolig/erhvervsområde kl. 07-18	80
Kontorer, undervisningslokaler, og lign.	80
Erhvervsbebyggelse	85

Grænseværdier for vibrationer, dB re 10^{-6} m/s². Grænseværdierne gælder for det maksimale KB-vægtede accelerationsniveau med tidsvægtning S

Note: For kontorer og tilsvarende lokaler, hvor der foregår følsomme aktiviteter i virksomheder, gælder grænseværdien Law = 80 dB.

- Virksomheden er forpligtet til at bekoste og lade udføre målinger og beregninger efter anmodning fra Region Sjælland, hvis regionen som tilsynsmyndighed har begrundet mistanke om, at vilkårene ikke overholdes. Der kan maksimalt kræves målinger/beregninger én gang om året medmindre, forholdene i råstofgraven er ændrede.

- Måling, rapportering og anden dokumentation skal ske i overensstemmelse med retningslinjerne i afsnit 3 (lavfrekvent støj og infralyd) og 4 (vibrationer) i "Orientering fra Miljøstyrelsen", nr. 9, 1997 om lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt miljø, af et laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - eksternt støj".

2.1.5 Materiel

- Det benyttede materiel skal svare til det i ansøgningsmaterialet beskrevne. Ændringer, som medfører et øget antal maskiner eller mere støjende maskiner skal anmeldes til Region Sjælland senest 4 uger før ibrugtagning. Regionen kan i denne periode stille supplerende vilkår.

2.1.6 Støv

- Virksomhedens indretning og drift må ikke give anledning til støvgener i omgivelserne, som efter tilsynsmyndighedens vurdering er væsentlige. Såfremt der konstateres væsentlige støvgener, skal virksomheden straks iværksætte og gennemføre de nødvendige støvbegrænsende foranstaltninger, således at generne minimeres.
- Der skal i nødvendigt omfang træffes foranstaltninger til hindring af støvdannelse fra interne transportveje, materialebunker og produktionsanlæg.
- Der må ikke uden råstofmyndighedens godkendelse udsprede andre støvdæmpende midler end vand.

2.1.7 Forebyggelse mod forurening

2.1.7.1 Brændstof og olieoplag

- Al brændstof, olieoplag mv. anbringes i aflåselige tætlukkede containere i forsvarlig stand med en indbygget sump med dobbeltbund eller spildbakke, som skal kunne rumme 100 % af brændstoftankens volumen eller indholdet af den største beholder af øvrige olie- eller kemikalieprodukter.
- Brændstof, olieoplag mv. skal placeres minimum 50 meter fra åben vandflade og så vidt muligt med vertikal afstand til grundvandsniveau på 4 meter.
- Der må ikke benyttes eller oplagres olieprodukter kemikalier mv. til andet end råstofindvindingen.
- Transport af tanke skal ske forsvarligt, så der ikke opstår risiko for spild.
- Tanke og containere skal sikres mod påkørsel.

2.1.7.2 Tankning, reparation og parkering af kørende materiel

- Tankning, reparation, vask og parkering af kørende materiel skal foregå minimum 50 meter fra åbne vandflader og så vidt muligt med vertikal afstand til grundvandsniveau på 4 meter.

Langsomt kørende samt svært flytbart materiel er undtaget ovenstående afstandskrav.

- Tankning, reparation/service, vask og parkering af læssemaskiner skal foregå på befæstet areal. Til sikring mod drypspild skal anvendes sugemåtter eller lignende.

For tankning af langsomt kørende samt svært flytbart materiel, som anvendes i grusgraven, gælder følgende:

- Tankningen skal foregå således, at den automatisk afbrydes, når tanken er fuld.
- Ved tankning skal der anvendes sugemåtter eller lignende til drypspild.

2.1.7.3 Olie- og kemikaliespild

- Alt stationært og rullende materiel skal være i forsvarlig stand med henblik på at undgå olie- og kemikaliespild, og eventuelle utætheder skal øjeblikkeligt afhjælpes og repareres.
- Når der graves under vandspejl skal der i/ved gravemaskiner findes såkaldte oliesokker – absorberende flydespærringer som udlægges i tilfælde af oliespild på vandfladen.
- Spild af olieprodukter, herunder spild ved påfyldning af brændstof på køretøjer, skal opsamles straks og Region Sjælland kontaktes.

Affald skal håndteres jf. afsnit 13.7.

2.1.7.4 Egenkontrol

- Virksomheden skal have følgende oplysninger til rådighed og kunne udlevere dem til regionen ved forespørgsel:
 - Påfyldningstidspunkt, type og mængde for brændstof og øvrige tilsætningsstoffer (AdBlue) på opbevaringstanke, både stationære og mobile. Dette omfatter også eksterne entreprenørers tanke.

2.1.7.5 Dræn

- Der må ikke afledes drænvand til det gravede areal. Se også afsnit 10.12.

2.1.7.6 Affald

- Maskiner og materiel, der ikke anvendes i forbindelse med indvinding, eller ikke kan betragtes som anvendeligt til indvindingen, må ikke opbevares inden for det område, som tilladelsen til indvinding af råstoffer omfatter.
- Ejeren og indvinderen har ansvar for, at der ikke - hverken midlertidigt eller varigt - henlægges affald af nogen slags samt for, at eventuelt henkastet affald straks fjernes.

2.1.8 Geologiske interesser

- Hvis der i indvindingsforløbet blotlægges særligt værdifulde geologiske elementer i grusgravens periferi, kan Region Sjælland forlange disse elementer bevaret af undervisningsmæssige og videnskabelige grunde.

2.1.9 Efterbehandling

- Arealet skal efterbehandles løbende, og efterbehandlingen påbegyndes og afsluttes så tidligt, som det er praktisk muligt under hensyn til virksomhedens drift.
- Mulddepoter, der er oplagt på ejendommen i forbindelse med afgravning af overjord, skal nedlægges i forbindelse med efterbehandlingen.
- Efterbehandlingen skal minimum udføres med periferiskråninger som beskrevet i afsnit 3.1.2.2. Efterbehandlingen kan påbegyndes fra efterbehandlingslinjen (e), der ligeledes er vist i skemaet.

- Der må ikke udlægges muld på sydvendte skråninger i forbindelse med efterbehandlingen. Udlæg af muld på det efterbehandlede areal skal så vidt muligt begrænses arealmæssigt. Ved eventuel efterbehandling af gravesø, må sikkerheds- og lavvandszonen ikke udføres af eller beklædes med muld.
- Ved efterbehandling til sø udføres en sikkerheds- og lavvandszone. Fra periferiskråningernes skråningsfod - som er 1 m over højeste grundvandsniveau - anlægges en sikkerheds- og lavvandszone på 13 m med anlæg 1: 5 fra 5 meter over grundvandsspejlet til 8 meter under grundvandsspejlet.
- Adgangsvejen og interne veje skal fjernes i forbindelse med gravearealets retablering, medmindre vejene kan indgå som en naturlig del af efterbehandlingen.
- Der må ikke udsættes eller fordres ænder, fisk eller andet i eller ved eventuelle vandhuller og søer i råstofgraven.
- Der må fremover ikke gødskes eller bruges pesticider/sprøjtemidler på de efterbehandlede arealer.

2.1.10 Afslutning

- Efterbehandlingen skal være afsluttet senest 1 år efter indvindingens ophør og/eller senest den dato, hvor tilladelsen udløber.
- Efterbehandlingspligten indtræder omgående, såfremt tilladelsen tilbagekaldes.
- Behandlingsanlæggene og dertil knyttede installationer, herunder eventuelle støbte fundamenter eller lignende, samt gravemaskiner, redskaber, bygninger og skure skal være fjernet senest 1 år efter indvindingens ophør.

3 Grundlag for tilladelsen

3.1 Ansøgningen

- Ansøgningsskema og materiale af 5. marts 2019. Endvidere screeningsskema af 12. februar 2021 samt supplerende oplysninger i marts 2021, 18. maj 2021 og 20. september 2022.
- Ansøgningen omfatter en del af ejendommen 1c Lyng By, Pedersborg, Sorø Kommune.

- Det ansøgte graveareal udgør 2,5 ha, og er vist ovenfor.
- Der forventes årligt produceret 50.000 - 100.000 m³ sand og grus. En del af ressourcen på arealet ligger muligvis under grundvandsspejlet, men vurderes i givet fald alene at omfatte i alt 5.000 - 10.000 m³.
- Eventuel indvinding under grundvandsspejlet forventes afgravet i en enkel vinterperiode, fra oktober til og med marts.
- Materiel der anvendes til indvinding og behandling omfatter;
 - en gummihjulslæsser
 - en gravemaskine
 - et sorteringsanlæg
- Ansøger forventer at indvindingen kan gennemføres på 3-4 år alt afhængig af konjunkturer, men der søges af hensyn til disse tilladelse for en 8-årig periode.
- I forbindelse med indvindingen og efterbehandlingen sker der ikke gennemgravning mod nord, idet naboarealet er forureningskortlagt på V1 niveau.

- Indvindingen påbegyndes i det ansøgte areals sydvestlige hjørne og afsluttes i det østlige hjørne. Der foreligger skitse af efterbehandlingsplanen for arealet efter endt indvinding.
- Arealet efterbehandles til naturareal/ekstensiv græsningsareal.
- Adgangsvej til graveområdet sker ad Stenbjergvej, hvor kommunen den 1. april 2016 har meddelt tilladelse til overkørsel.

3.2 Udtalelser

3.2.1 Høring af myndigheder og naboer

Ansøgningsmaterialet har været sendt i høring til følgende:

- Sorø Kommune
- Museum Vestsjælland
- Anagervej 11, 4180 Sorø
- Haverupvej 42, 4180 Sorø
- Stenbjergvej 2, 4180 Sorø
- Stenbjergvej 3, 4180 Sorø
- Stenbjergvej 4, 4180 Sorø
- Stenbjergvej 5, 4180 Sorø
- Stenbjergvej 10, 4180 Sorø
- Krøjerupvej 24, 4180 Sorø
- Løngvej 3, 4180 Sorø

Vi har modtaget indledende høringssvar fra Sorø Kommune. Høringssvaret omfatter en oversigt og vurdering af de lovområder kommunen potentielt skal sagsbehandle. Museum Vestsjælland har fremsendt høringssvar der fremgår af bilag 2.

Derudover har vi modtaget høringssvar fra Stenbjergvej 3, se bilag 3.

Regionens bemærkninger til høringssvar fra Stenbjergvej 3

I høringssvaret påpeges en række mangler og unøjagtigheder i ansøgningsmaterialet samt trafiksikkerhed på Stenbjergvej. Siden afgivelsen af høringssvaret er ansøgningen blevet suppleret med yderligere detaljer omkring driftstider, gravedybde m.m. som har indgået i regionens sagsbehandling og fremgår af nærværende dokument.

Region Sjælland er alene myndighed indenfor selve graveområdet, og har ikke hjemmel til at regulere forhold på offentlig vej. Forhold vedrørende offentlige veje reguleres af Sorø Kommune som vejmyndighed og politiet. Med hensyn til råstoftransport har Sorø Kommune tidligere meddelt udkørselstilladelse fra graveområdet til Stenbjergvej.

3.2.2 Partshøring af udkast til afgørelse

Udkast til afgørelse om erhvervsmæssig indvinding af råstoffer er jf. forvaltningsloven³ udsendt i partshøring til:

- Sorø Kommune
- Museum Vestsjælland
- Ansøger. Fulbyejendomme ApS, v/rådgiver Jesper Arffmann, JA-Miljø & og Plan

³ LBK nr. 433 af 22. april 2014. Bekendtgørelse af forvaltningsloven, § 19.

- Anagervej 11, 4180 Sorø
- Haverupvej 42, 4180 Sorø
- Stenbjærgvej 2, 4180 Sorø
- Stenbjærgvej 3, 4180 Sorø
- Stenbjærgvej 4, 4180 Sorø
- Stenbjærgvej 5, 4180 Sorø
- Stenbjærgvej 10, 4180 Sorø
- Krøjerupvej 24, 4180 Sorø
- Løngvej 3, 4180 Sorø

Region Sjælland har vurderet, at de nærmeste naboer og nærmeste beboere inden for den afstand, hvor støv og støj vil udbredes, at være parter. Derudover vurderes ejere af jord/ejendomme der grænser op til det ansøgte område at være parter.

Der indkom ingen høringssvar i forbindelse med partshøringen.

4 Grave- og efterbehandlingsplan

Grave- og efterbehandlingsplanen fremgår af bilag 2.

De overordnede vilkår for efterbehandlingen er beskrevet i afsnit 2.1.9 og 2.1.10

5 Regionens vurdering og behandling af sagen efter råstofloven

5.1 Råstofloven

Ved råstoflovens anvendelse skal der efter § 3 foretages en afvejning af råstofressourcernes omfang, kvalitet, sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt erhvervsmæssige hensyn mod hensynene til miljøbeskyttelse, vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, rekreative interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, herunder energiproducerende anlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

Bestemmelsen er en udtømmende opregning af de hensyn og interesser, der skal vurderes og afvejes ved en afgørelse af, om der kan meddeles tilladelse til råstofindvinding, og på hvilke vilkår indvindingen i givet fald skal foregå. Spørgsmål om livskvalitet og ejendomsværdiforringelse indgår ikke i den afvejning, der kan foretages efter råstofloven.

5.1.1 Råstofplanen

Råstofplanen formål er at sikre, at råstoflovens interesseafvejning tilgodeses, således at udnyttelsen af råstofforekomsterne på land sker som led i en bæredygtig udvikling efter en samlet interesseafvejning og således, at indvinding og efterbehandling tilrettelægges så arealet efterfølgende kan indgå som led i anden arealanvendelse.

Råstofindvinding skal som altovervejende hovedregel foregå i de områder, som er udlagt hertil i råstofplanen, medmindre der er særlige grunde til at fravige dette. En afvejning af hensynene i råstoflovens § 3 på baggrund af de konkrete forhold kan dog føre til, at der ikke kan meddeles tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding i et udlagt graveområde, eller at der kan meddeles tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding uden for de udlagte graveområder.

Gravearealet er beliggende i Sorø Regionale Graveområde, Delområde Lyng Graveområde, som ifølge råstofplan 2020 er reserveret til indvinding af sand, grus og sten. Råstofferne inden for området skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet, i overensstemmelse med deres kvalitet med mindre hensyn til andre interesser taler afgørende imod. Indenfor råstofplanens udlagte graveområder tillægges indvinding af råstoffer særlig vægt i regionens samlede afvejning.

Råstofplanen indeholder en række retningslinjer, der skal tages hensyn til i forbindelse med behandling af råstofansøgninger.

5.2 Miljøbeskyttelse

5.2.1 Driftstider

De fastsatte tidspunkter for drift i graven, er meddelt jf. det ansøgte. Regionen vurderer, at der ikke i sagen fremgår oplysninger der giver anledning til at begrænse de ansøgte driftstider, blandt andet vurderes de vejledende støjvilkår at kunne overholdes indenfor de ansøgte driftstider.

5.2.2 Støj, lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer

Region Sjælland har i indvindingstilladelsen fastsat en række vilkår for at imødegå støjgener for de omkringboende, herunder i forhold til lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer. Der er bl.a. fastsat vilkår indeholdende grænseværdier for råstofgravens eksterne støjniveau samt vilkår om pligt til støjmåling/støjberegning, hvis tilsynsmyndigheden har en begrundet mistanke om, at støjvilkårene ikke overholdes. Der er endvidere fastsat vilkår om metoden til udførelse af støjberegninger, og vilkår om grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer.

Støjvilkårene fremgår af afsnit 2.1.4.

5.2.3 Støv

Region Sjælland har i indvindingstilladelsen fastsat vilkår til støvdæmpende foranstaltninger ved driften i graven.

Region Sjælland vurderer samlet, at de fastsatte vilkår er tilstrækkelige til at begrænse oplevede støvgener for de omkringboende.

Der kan eventuelt være risiko for forekomst af støvgener i forbindelse med kørsel på offentlig vej, både fra veje, hjul mm, men også fra de transporterede materialer, såfremt lastbiler ikke dækkes over. Dette forhold reguleres af Sorø Kommune samt politiet.

5.2.4 Forebyggelse mod forurening

Vilkår til forebyggelse af forurening har til formål at mindske risiko for forurening af jord og grundvand, blandt andet ved at sikre at eventuelle spild eller uheld begrænses på bedste vis. Således skal det også ved vilkår sikres, at eventuelt spild f.eks. i forbindelse med brud på olie- eller brændstofslinger kan opsamles hurtigst muligt, hvorfor opsamlingsmateriel skal være tilgængeligt.

Samtidig skal det sikres, at der er mindst mulig risiko for påvirkning af f.eks. grundvandssøer eller andre overfladeberørte recipienter ved et eventuelt spild fra både brændstoftanke, tanke med øvrige tilsætningsstoffer samt affald, hvorfor der fastsættes en sikkerhedsafstand fra åbne vandflader m.m. til f.eks. parkering eller placering af tankanlæg.

Det vurderes, at vilkårsfastsættelse i forhold til forebyggelse af forurening sammen med de forudsætninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet vedrørende forebyggelse mod forurening af jord og grundvand, er tilstrækkelige.

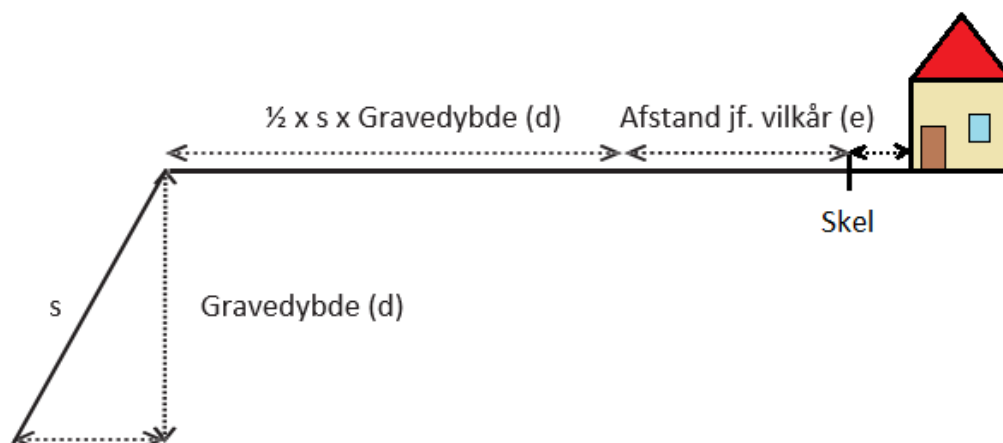
5.2.5 Graveafstande og periferiskråninger

Efter råstoflovens § 10 skal regionen i en råstoftilladelse bl.a. fastsætte vilkår, der tager sigte på at begrænse de miljømæssige gener fra indvindingen, herunder kan regionen fastsætte vilkår om regulering af gravearbejdet. Derudover er formålet med at fastsætte graveafstande bl.a. at sikre, at indvinderen ikke uagtsomt kommer til at grave så tæt på graveområdets ydre grænse, at de nødvendige råstoffer til at udføre de planlagte periferiskråninger mangler. De fastsatte grænser for indvindingen består både af en efterbehandlingsgrænse og en gravegrænse for hhv. indvinding over og under grundvandsspejl, som fastsættes i forhold til grænserne for det samlede indvindingsareal. Derudover fastsættes der grænser for, hvor stejle de efterbehandlede skråninger må være.

Efterbehandlingsgrænsen (e) definerer en sikkerhedsafstand, hvor der må ske efterbehandling til. Udenfor efterbehandlingsgrænsen må der ikke foretages nogen former for gravning/råstofindvinding/efterbehandling. Gravegrænsen (Go) definerer, hvortil der må fortages råstofindvinding over grundvand. Mellem gravegrænsen og efterbehandlingsgrænsen må der kun ske efterbehandling. Gravegrænsen (Gu) definerer, hvortil der må fortages råstofindvinding under grundvandsspejl (gvs).

Efterbehandlingsgrænsen (e) og det maksimale skråningsanlæg (s) ved efterbehandling varierer alt efter vurdering af de interesser, der skal varetages. Gravegrænsen beregnes på baggrund af efterbehandlingsgrænsen (e), det maksimale skråningsanlæg (s) og gravedybden (d) ud fra formelen herunder:

- Go: Graveafstand over gvs fastsættes efter formlen: $Go = e + \frac{1}{2} * s * d$
- Gu: Graveafstand under gvs fastsættes efter formlen: $Gu = e + s * d + 13$ (lavvandzone)

De fastsatte afstande til efterbehandlingsgrænsen (e) og maksimale skråningshældning ved efterbehandling fremgår af afsnit 3.1.2.2.

5.3 Vandforsyningsinteresser

Det ansøgte areal er et landbrugsareal, der henligger som ubenyttet græsbevokset areal. Ved overgangen til råstofindvindingsområde, fastsættes som udgangspunkt vilkår om, at der ikke må anvendes gødning og pesticider, da arealet ligger indenfor udpegede områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD). Vilkåret tinglyses, og fastholdes også efter endt indvinding. Der vil således ske et stop for nuværende anvendelse af både sprøjtemidler og gødningsstoffer på et ca. 2,5 ha stort areal, hvilket i sig selv vil give anledning til en forbedret sikring af kvaliteten i grundvandet inden for det ansøgte areal og på sigt også de omkringliggende vandforsyninger, både offentlige og private.

Der er fastsat vilkår for opbevaring af tanke, påfyldning, reparationer m.m., hvilket yderligere mindsker risikoen for forurening.

Region Sjælland stiller vilkår om permanent forbud imod gødning og brug af pesticider/sprøjtemidler på indvindingsarealet af hensyn til sikring af grundvandet samt nærliggende recipienter (f.eks. vandløb, søer mv.). Ved råstofindvindingen fjernes det øverste muldlag/overjord og selve råstofferne (sand/grus/kalk/kridt), hvilket øger grundvandets sårbarhed overfor forurening.

Det er samlet vurderet, at der ikke er væsentlig risiko for forurening eller påvirkning af grundvandet ved den tilladte råstofindvinding med de stillede vilkår. At der er tale om område med særlige drikkevandsinteresser, er ikke til hindring for, at der indvindes råstoffer, jf. det ansøgte.

5.4 Beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser

Der er i forbindelse med regionens sagsbehandling indhentet udtalelse fra Museum Vestsjælland. Udtalelsen er vedlagt i bilag 3. Museum Vestsjælland har ikke kendskab til fortidsminder på arealet og anbefaler der udføres en arkæologisk forundersøgelse inden råstofindvindingen påbegyndes. Se også afsnit 10.4.

5.5 Naturbeskyttelse, landskabelige værdier og videnskabelige interesser

Hensyn vedrørende Natura 2000 og bilag IV-arter er beskrevet i afsnit 6 nedenfor.

Området er i dag et relativt fladt landbrugsareal, der ikke har været i omdrift de seneste år. Der er ingen beskyttede naturtyper, habitatarter eller andet, som har interesse.

På tilsvarende vis er der ingen landskabelige eller videnskabelige interesser på området. I vurderingen er det medtaget, at der tidligere er foretaget indvinding af råstoffer på arealer umiddelbart nord for gravearealet.

Der er fastsat vilkår om forbud mod udsætning og fordring af ænder, fisk eller andet i eller ved eventuelle vandhuller og søer i råstofgraven. Begrundelsen for dette vilkår er, at der med udsætning og fodring vil ske en øget tilførsel af næringsstoffer til søer/vandhuller, som vil forringe vandkvaliteten og søernes tilstand, der i råstofgrave oftest vil være naturligt næringsfattige. Søer og vandhuller etableret i råstofgraven vil desuden være grundvandsfødte, hvorfor næringsstofpåvirkning som følge af udsætning og fodring vil give en direkte påvirkning af grundvandet.

5.6 Sikkerhedsstillelse

Formålet med vilkår om sikkerhedsstillelse er, at garantere myndigheden den fornødne økonomiske sikkerhed for gennemførelse af den efterbehandling, der skal finde sted på graveområdet hvis indvinder går konkurs. Den udregnede samlede sikkerhedsstørrelse fremgår af vilkår i afsnit

3.1.1.2.

6 Natura 2000 områder og habitatdirektivets bilag IV

Tilladelse til råstofindvinding på land er omfattet af habitatbekendtgørelsens § 7, stk. 3, nr. 1, og derved forpligtelsen i habitatbekendtgørelsens § 10. Habitatbekendtgørelsens § 10 implementerer dele af habitatdirektivets artikel 12.

Bilag IV-arter er beskyttede både i og uden for Natura 2000-områder. Et yngle- eller rasteområde forstås som en samling af lokaliteter, hvor en bestand af en art yngler eller raster, og ikke som hver enkelt lokalitet eller forekomst, medmindre der ikke er økologisk sammenhæng med andre lokaliteter eller forekomster. Ofte vil de enkelte lokaliteter i et sådant "net- værk" af lokaliteter, der udgør et yngle- eller rasteområde, indbyrdes supplere hinanden i at opretholde bestanden. Betydningen af de enkelte lokaliteter i netværket kan afhænge af bestandens tæthed og spredningsmuligheder. Ved vurderingen af, om et yngle- eller rasteområde beskadiges eller ødelægges, er det afgørende, om den økologiske funktionalitet kan opretholdes på mindst samme niveau som hidtil. Vurderingen af eventuelle påvirkninger af bilag IV-arter forudsætter kendskab til bl.a. arternes forekomster, udbredelse, spredningsmuligheder og økologiske sammenhæng.

Det følger således af habitatbekendtgørelsen, at regionen ved behandlingen af en sag om tilladelse til råstofindvinding efter råstofloven er forpligtet til bl.a. at vurdere, hvorvidt projektet kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Regionens vurdering af eventuelle påvirkninger af bilag IV-arter forudsætter derfor kendskab til bl.a. arternes forekomst, udbredelse, spredningsmuligheder og økologiske sammenhæng.

Nærmeste Natura 2000-område er nr. 160 – Nordlige del af Sorø Sønderskov, som ligger ca. 3,7 km sydvest for projektområdet. Området er udpeget på baggrund af billen eremit samt en række naturtyper. Regionen vurderer, at det ansøgte ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-område nr. 160 væsentligt⁴ og ikke vil ødelægge eller beskadige leve- eller voksesteder for de arter, der indgår i udpegningsgrundlaget, samt at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter og yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Region Sjælland har i vurderingen taget udgangspunkt i artsdata fra den statslige miljøportal samt vurderet det konkrete ansøgte areal i forhold til den ansøgte råstofindvinding og dets mulige påvirkning af nærmeste Natura 2000-område samt bilag IV-arter.

Den ansøgte råstofindvinding vurderes ikke at ville påvirke Natura 2000-området eller dets udpegningsgrundlag, grundet afstanden til Natura 2000-området på ca. 3,7 km.

I forhold til bilag IV-arter er det regionens vurdering, at der på det ansøgte areal ikke er konkrete eller egnede yngle- eller rastesteder for bilag IV-arter, da gravearealet henligger som ekstensivt landbrugsareal, der ikke vurderes at kunne udgøre egnede yngle- eller rastesteder for bilag IV arter.

BEK nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, § 6, stk. 1 og 2, § 7, stk. 3, nr. 1, § 7, stk. 13, nr. 1 og 2, og § 10, stk. 1.

7 Miljøvurdering (VVM)

En ansøgning om råstofindvinding skal behandles efter ”Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), idet indvinding af sand, grus og sten er opført under bekendtgørelsens bilag 2, hvorfor det skal vurderes om indvindingen kan have væsentlig indvirkning på miljøet⁵. Ansøger har udfyldt et screeningsskema, som Region Sjælland har brugt som udgangspunkt for den screening, der skal tilvejebringe nødvendig viden til afgørelse af, hvorvidt et givent anlæg er VVM-pligtigt.

Screeningen har fastslået, at anlæggets art, dimension og placering ikke danner grundlag for udarbejdelse af en VVM-redegørelse. Screeningsafgørelsen er offentliggjort den 23. november 2022 med mulighed for at påklage regionens afgørelse. Afgørelse er ikke blevet påklaget.

8 Høringssvar på partshøring af udkast til tilladelse

Region Sjælland har foretaget høring af parter i henhold til afsnit 3.2.2.

Der indkom ingen høringssvar i forbindelse med partshøringen.

9 Region Sjællands samlede vurdering

Det er Region Sjællands samlede vurdering, at der skal gives tilladelse til indvinding af råstoffer på det ansøgte areal.

Region Sjælland har afvejet de hensyn, som fremgår af råstoflovens §3 og fundet, at der ud fra ovenstående vurderinger og med de nævnte vilkår, som er fastsat i afsnit 3 kan etableres en råstofgrav på den ansøgte placering, så der bliver taget de nødvendige og tilstrækkelig hensyn til natur, miljø, grundvand, naboer og øvrige interesser.

⁵ LBK nr. 1976 af 27. oktober 2021. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

10 Generelle bestemmelser

10.1 Gyldighed og tilbagekaldelse

Råstofindvindingen må ikke påbegyndes før klagefristen er udløbet. Hvis der indkommer en klage, får ansøger besked, og gravningen må ikke startes, før en endelig afgørelse er truffet med mindre, klagemyndigheden bestemmer andet.

Råstofftilladelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller hvis den ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Råstofftilladelsen kan tilbagekaldes af Region Sjælland i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkårene, hvilket er beskrevet i råstoflovens § 11.

Tilladelse efter vandforsyningsloven kan tilbagekaldes eller ændres uden erstatning, hvis forudsætningerne for tilladelsen viser sig urigtige eller ændres væsentligt.

10.2 Tinglysning af deklaration om efterbehandling

Når afgørelsen er endelig, tinglyser Region Sjælland en deklaration på ejendommen om de varige vilkår vedrørende efterbehandling og brug af arealet.

Afgiften for tinglysningen er 1.850 kr. I henhold til § 10, stk. 6 i lov om råstoffer⁶ skal tinglysningsgebyret betales af ejendommens ejer, men opkræves hos ansøger. Afgiften vil blive opkrævet, når tinglysningen er sket.

Sikkerhedsstillelsen frigives først, når den i grave- og efterbehandlingsplanen beskrevne efterbehandling er udført og godkendt af Region Sjælland. Regionen beder i den forbindelse om en udtalelse fra Sorø Kommune, inden godkendelse af den udførte efterbehandling.

10.3 Tilsyn og besigtigelse

Region Sjælland fører tilsyn med indvindingen og foretager besigtigelse af arealet for blandt andet at påse, at tilladelsen og vilkårene overholdes. Tilsynet kan også ske ved brug af drone. Tilsynet har uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at foretage dette tilsyn, og politiet yder om nødvendigt bistand til at gennemføre dette, jf. råstoflovens § 32.

Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning. Region Sjælland kan meddele påbud om, at et ulovligt forhold skal lovliggøres inden for en nærmere fastsat frist, jf. råstoflovens § 33.

Region Sjælland kan umiddelbart lade foretage, hvad der er nødvendigt på ejerens og indvinderens bekostning, hvis et påbud om at lovliggøre et ulovligt forhold ikke efterkommes rettidigt, jf. råstoflovens § 33.

⁶ LBK nr. 124 af 26. januar 2017. Bekendtgørelse af lov om råstoffer

10.4 Arkæologi under indvindingen samt udtalelse fra museum inden opstart

Bygherre har altid mulighed for at indhente det arkæologisk ansvarlige museums udtalelse forud for jordarbejder, jf. museumsloven § 25⁷.

Herved gives de bedste muligheder for at undgå standsning af anlægsarbejdet og udgifter til arkæologiske undersøgelser, jf. museumsloven § 27.

Hvis museet i sin udtalelse skønner, at der på arealet ikke findes væsentlige arkæologiske bevaringsinteresser, så vil evt. udgifter til nødvendig arkæologisk undersøgelse skulle betales af Kulturministeren, jf. museumsloven § 27.

Uanset eventuel udtalelse fra museet skal indvinding omgående standses, hvis der i forbindelse med råstofindvindingen fremkommer arkæologiske fund eller anlæg, og der skal foretages anmeldelse til museet.

En udtalelse fritager ikke bygherre/indvinder fra forpligtelsen til at standse anlægsarbejdet og underrette museet, hvis arkæologiske levn påtræffes, men fritager ham/hende for udgifterne til en undersøgelse.

Indvinder kan også få afklaret de arkæologiske interesser igennem en prøvegravning på arealet.

10.5 Grave og efterbehandlingsplan

Efterbehandlingsplanen beskriver de overordnede retningslinjer for efterbehandlingen. De medfølgende skitser, f.eks. placering af søer, beplantning osv., er således ikke nøjagtigt fastlagte.

10.6 Returjord

Der må ikke uden dispensation fra Region Sjælland tilføres hverken forurenede eller ren jord til råstofgraven⁸.

Import af råstofferne sand, grus og sten til forarbejdning og/eller produktforbedring forudsætter ikke dispensation fra jordforureningsloven § 52 – se dog vilkår i afsnit 2.1.2.5.

10.7 Affald

Olieaffald skal op- og indsamles med henblik på regenerering. Denne forpligtigelse skal opfyldes ved at indgå aftaler med virksomheder, der indsamler olieaffald med henblik på regenerering til baseolie⁹.

Klude, der benyttes til aftørring af maskiner og andet materiel, skal opbevares og bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om opbevaring og bortskaffelse af farligt affald.

⁷ LBK nr. 358 af 8. april 2014. Bekendtgørelse af museumsloven.

⁸ LBK nr. 282 af 27. marts 2017. Bekendtgørelse af lov om forurenede jord.

⁹ BEK. nr. 2512 af 10. december 2021. Bekendtgørelse om affald, § 67.

10.8 Entreprenørtanke

Entreprenørtanke skal være typegodkendte, og der skal være mærkeskilt på tankene med oplysninger om fabrikantens navn, hjemsted, tankrumfang, tanktype, fabrikationsnummer og fabrikationsår.

Tankene i grusgraven skal desuden være typegodkendt og opstillet efter Olietankbekendtgørelsen¹⁰ og ADR reglerne¹¹.

10.9 Jordforurening

I tilfælde af oliespild eller lignende i forbindelse med råstofindvindingen skal Region Sjælland orienteres.

10.10 Byggeloven

Hvis der ønskes opsat mandskabsvogne, administrationsbygninger eller lignende i råstofgraven, skal der søges særskilt om byggetilladelse til dette i kommunen. Dette gælder også for midlertidigt opsatte skurvogne eller lignende. Der henvises til det gældende bygningsreglement.

10.11 Grundvand

Der må ikke uden særlig tilladelse foretages oppumpning og bortledning af grundvand med henblik på grundvandssænkning.

Der må ikke uden særskilt udledningstilladelse foretages udledning af vand fra grusvask og vand fra vask af materiel.

10.12 Dræn

Hvis der i forbindelse med indvindingen stødes på dræn, eller der opstår behov for at ændre, afbryde eller omlægge dræn skal Sorø kommunens vandløbsmyndighed kontaktes forinden, da det kan kræve en tilladelse efter vandløbsloven.

10.13 Digesvaler

Digesvaler er fredet. Skrænter og skrån timer, hvor digesvalerne har etableret reder, må ikke graves inden for ynglesæsonen fra 1. april til 31. august.

10.14 Ledningsregisteret

Før gravning påbegyndes, har indvinder pligt til at indhente oplysninger i ledningsregistret (LER.dk) om ledningsføringer, der kan påvirkes af gravningen¹².

¹⁰ BEK nr. 1257 af 27. november 2019. Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines, kap. 2.

¹¹ BEK nr. 828 af 10. juni 2017. Bekendtgørelse om vejtransport af farligt gods.

¹² BEK nr. 1473 af 17. december 2019. Bekendtgørelse om registrering af ledningsejere mv.

10.15 Teleledninger

I henhold til § 5 i lovekendtgørelse om graveadgang¹³ skal enhver, der foretager bygnings-, jordarbejder eller iværksætter andre foranstaltninger, forespørge telefonselskaberne med mindst 8 dages varsel, om der findes ledninger eller anlæg, der nødvendiggør særlig hensyn.

10.16 Indberetning af indvunden mængde

Der skal hvert år gives oplysninger til Region Sjælland om arten og mængden af de råstoffer, der indvindes i hver råstofgrav samt om anvendelsen heraf. Indberetningen skal ske elektronisk efter anvisning af Region Sjælland.

10.17 Indberetning om boringer.

Resultatet af udførelse af boringer m.v. efter råstoffer på ejendommen skal inden 3 måneder efter udførelsen indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser på særlige skemaer. Inden for samme frist skal resultater af geofysiske undersøgelser og andre råstofundersøgelser, herunder om råstoffernes kvalitet, indberettes til Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser.

10.18 Underretning ved konkurs mv.

I tilfælde af indvindingsvirksomhedens konkurs, betalingsstandsning m.v., er såvel ejendommens ejer, som den der driver indvindingsvirksomheden, forpligtet til straks at underrette tilsynsmyndigheden.

10.19 Råstofafgift

Råstofindvinderen er forpligtet til at betale råstofafgift.

Det skal bemærkes, at erhvervsmæssig indvinding af råstoffer, skal registreres ved Skat, myndighed@skat.dk. Region Sjælland orienterer skattemyndigheden om afgørelsen.

10.20 Yderligere vilkår og ændringer

Region Sjælland kan fastsætte yderligere vilkår eller foretage ændringer af allerede stillede vilkår, hvis det på et senere tidspunkt måtte vise sig nødvendigt af hensyn til opfyldelsen af råstoflovens formålsbestemmelser.

Fastsættelse af eventuelle nye vilkår eller ændringer af eksisterende vilkår vil dog kun blive aktuelt, hvis der er tale om ændrede forudsætninger i forhold til grundlaget for denne afgørelse.

¹³ LBK nr. 845 af 21. august 2019. Bekendtgørelse af lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål mv.

11 Offentliggørelse og klagevejledning

11.1 Generel klagevejledning

Tilladelsen til råstofindvinding fra Region Sjælland vil blive offentliggjort den 2. marts 2023 ved annoncering på Region Sjællands hjemmeside.

Afgørelsen kan påklages inden 4 uger fra den er offentliggjort.

Hvis du ønsker at klage over afgørelserne, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Du klager via klageportalen, som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Nem-ID/MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I klageportalen sendes din klage automatisk først til rette myndighed. Hvis myndigheden fastholder afgørelsen, sender myndigheden klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som herefter beslutter om, du kan fritages. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Et indbetalt klagegebyr tilbagebetales, hvis

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Vejledning om gebyrordningen kan findes på Nævnenes Hus' hjemmeside.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

11.2 Klage over Region Sjællands afgørelser

11.2.1 Råstofforladelser og vurderinger efter Habitatbekendtgørelsen

Regionens afgørelse om tilladelse til råstofindvinding og evt. vurderinger efter miljøvurderingsloven¹⁴ eller habitatbekendtgørelsen¹⁵ om internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttede dyre- og plantearter kan påklages efter bestemmelserne i råstofloven.

¹⁴ LBK nr. 1976 af 27. oktober 2021. Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

¹⁵ BEK nr. 2091 af 12. november 2021. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Klageberettigede

- Adressaten for afgørelsen.
- Offentlige myndigheder.
- En berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker.
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.
- Enhver med en individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Tilladelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, jf. råstoflovens § 16, stk. 7. Ved rettidig klage efter råstoflovens § 13, stk. 1, må tilladelsen tidligst udnyttes, når Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet endelig afgørelse i klagesagen eller har truffet afgørelse om, at tilladelsen kan udnyttes på trods af klagen, jf. råstoflovens § 16, stk. 8.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal sag anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43, stk. 1, og miljøvurderingslovens § 54, stk. 1 (ved samtidig miljøvurdering). Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes søgsmålsfristen dog altid fra bekendtgørelsen.

11.3 Orientering

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Sorø Kommune v/Lone Nielsen: len@soroe.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening i Sorø Kommune, soroe@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dkk
- Museum Vestsjælland, plan@vestmuseum.dk
- Friluftsrådet fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet Kreds Roskilde (Greve, lejre, Roskilde, Solrød): roskilde@friluftsradet.dk
- Center for Kulturarv (fortidsminder): cfk@slks.dk
- Skat, myndighed@skat.dk

Derudover orienteres øvrige høringsparter jf. 3.2.2.

Bilag 1

Bilag 2

Grave og efterbehandlingsplan, Stenbjærgvej 8b, 4180 Sorø

Graveplan

Indvindingen forventes at forløbe over maksimalt 5 år og der vurderes at være i størrelsesordenen 200.000 m³-250.000 m³ råstoffer som vil kunne transporteres til anvendelse som bundgrus uden at skulle gennemgå en oparbejdning.

Overjorden vil blive afgravet fra syd og vil blive oplagt på et areal øst for huset på Stenbjærgvej 8b, indtil den kan genudlægges på skråningerne. Overjorden vil blive fraktioneret i en muldfraktion og en jordfraktion. Der forventes ca. 20.000 m³ overjord, hovedsagelig som muld.

Indvindingen vil blive påbegyndt fra syd og graves hurtigst muligt helt til bund for tørgravning.

Indvindingen vil foregå som tørgravning med gummihjulslæsser/bæltegravemaskine til en dybde ned til 1/2-1 m over grundvandsspejl.

Efter indvinding af de øverste råstofmængder vil eventuel indvinding af den sidste 1/2-1 m over grundvandsspejl og indvindingen under grundvandsspejl blive foretaget med gravemaskine. Dette vil ske som en "tilbagetrækning" fra den nordlige ende og mod syd.

Da arealet er af begrænset størrelse, er meget langstrakt og kræver at eventuel indvinding under grundvand sker som en "tilbagetrækning", vil råstofgraven ikke blive etapedelt.

De angivne bogstaver markere placeringen af profilsnit, se herunder.
Gul pil angiver adgangsvejen til gravearealet.

Efterbehandling

Efter fase 1 med afgravning til 1/2-1 m over grundvandsspejl, vil genudlægningen af overjorden på skråningerne blive påbegyndt og vil foregå sideløbende med gravning under grundvand.

Håndtegnede tværsnit viser hældninger efter genudlægning, og viser dermed udformningen af graven efter retableringen.

Jorden vil blive genudlagt ned til 5-10 m fra eventuel søbred, så jorden ikke får kontakt med søen. Søens vandspejl forventes at variere hen over året.

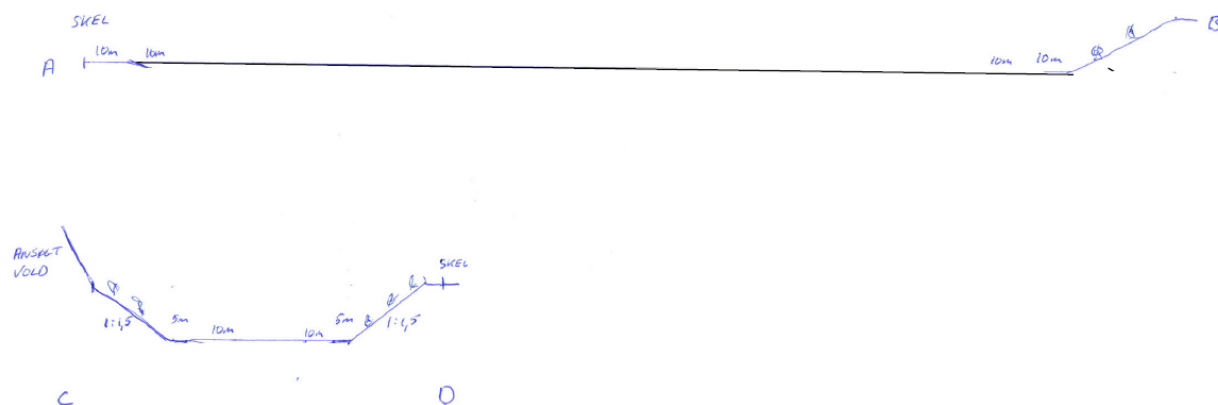
Skråningerne beplantes i spredte klynger med løvbuske og lave træer i en sammensætning, som forud aftales med Sorø Kommune. Der kan henvises til modellen med beplantning af voldene omkring Sjællands Lastvognsophug A/S på Hestehavevej i Sorø.

Beplantningerne passes i 1-2 år indtil det er sikret, at de kan klare sig selv overfor de især græsser, som naturligt indfinder sig ud fra den eksisterende frøbank i muldjorden.

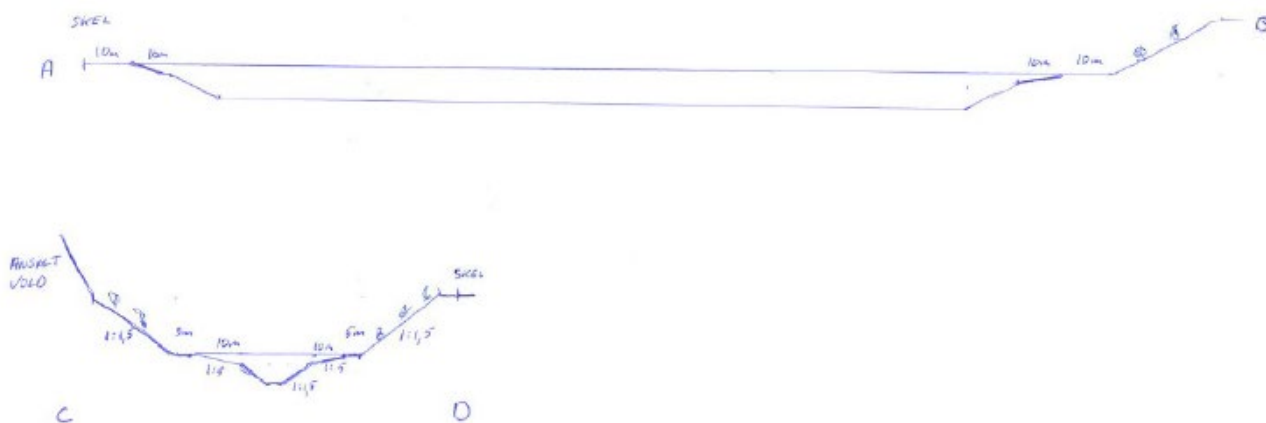
Der foretages ingen tiltag i eventuel gravesø eller på bredden mellem sø og skråning, så her vil et naturligt næringsfattigt miljø indfinde sig over 1-3 år.

Efterfølgende vil arealet henligge som naturområde.

Herunder ses profilsnit af efterbehandlingen ved henholdsvis gravning alene over grundvandsspejlet og gravning under grundvandsspejlet med efterbehandling til sø.

Profilsnit af efterbehandlingen uden gravning under grundvandsspejlet.

Profilsnit af efterbehandlingen ved gravning under grundvandsspejlet.

Bilag 3

Fra: Niels Hartmann [mailto:nih@vestmuseum.dk]

Sendt: 3. februar 2020 12:55

Til: Natur Miljø <naturmiljo@regionsjaelland.dk>

Emne: 19/00062 Råstofindvinding Stensbjergvej 8, matr. 1c

Bemærkninger til ansøgning til råstofindvinding dette sted tager sit udgangspunkt i, at der tidligere er givet tilladelse på matriklen, som så blot ikke er taget i anvendelse i tide.

Museet har i forbindelse med den tidligere ansøgning om indvinding behandlet sagen, og museets vurderinger og ønsker er i stort omfang indarbejdet i den nu forældede tilladelse.

Det gælder således 3.1.1.2; 3.1.8; 4.1; 5.2.1; 7.3; 8.4 og 9.5.

Ud fra en forventning til, at en kommende fornyet tilladelse i store træk vil blive en kopi af den tidligere givne, vil museet blot anmode om ændring af pkt. 5.2.1 og vil derudover pege på behov for rettelser i andre to punkter – 3.1.8 og 9.5.

3.1.8: Anmeldelse skal udelukkende foretages til Museum Vestsjælland, Arkæologisk afdeling, Forten 10, 4300 Holbæk.

9.5: Museets relevante adresse i denne sammenhæng er ligeledes Forten 10, hvor til mailadressen plan@vestmuseum også er knyttet.

Til pkt. 5.2 ønskes denne lidt ændrede tekst.:

Museet har ikke kendskab til registrerede fortidsminder præcis indenfor indvindingsarealet. Dette er imidlertid ikke ensbetydende med, at fortidsminder dermed ikke kan være tilstede.

Til afklaring af dette spørgsmål kan museet anbefale gennemførelse af arkæologisk prøvegravning forud for påbegyndelse af indvinding. En sådan prøvegravning vil give grundlag for fremsættelse af en §25 udtalelse.

}

Venlig hilsen

Niels Hartmann
Museumsinspektør
D +45 2552 8324

ARKÆOLOGI

Forten 10
4300 Holbæk
T +45 2552 8383

vestmuseum.dk

Bilag 4

Høringsvar vedr. Ansøgning om råstofindvinding på Stenbjærgvej 8b, 4180 Sorø –matr. nr. 1c

Trafikale forhold

Råstofferne føres via. privatvej ud til kommunevejen Stenbjærgvej jævnfør rød rute på kortbilag

Jævnfør bilag som er vedlagt ansøgningen er der ingen ”rød rute” som er angivet. Forklaring på blåstiplet, lyseblå, lysegrøn og røde linjer mangler på bilagene.

Bilag:

1. Oversigtskort ca. 1:25.000

2. Plan over virksomheden og de køreveje og faciliteter på nabovirksomhed, der vil blive benyttet ca. 1:4000

3. Kortskitse efterbehandling

Disse bilag er ikke vedlagt ansøgningen og giver derfor ikke den nødvendige understøttende forklaring.

Punkt 1

Skal ansøgers CVR/branchekode ikke oplyses?

Er det ok at ejendomsmægler indvinder råstoffer i Region Sjælland?

Punkt 3

Råstoffets art

Hvordan kan en sådanne tilladelse gives på en vurdering?

Planlagt dato for indvindingens afslutningen er 3-4år.

Der er ca. 220 arbejdsdage på 1år så i alt 880 dage kan påregnes for indvinding af råstofferne.

13.000 vognlæs vil give 26.000 kørsler frem og tilbage på Stenbjærgvej. Det vil ca. give 30 kørsler om dagen, på en vej det ikke er egnet til tung trafik. Da man ikke ønsker tung trafik på Stenbjærgvej, er placeret forbudsskilte inden der køres ind på vejen. Da børn fra området cykler til og fra skole på denne strækning, lader det ikke til at man måske ikke har haft trafiksikkerheden op og vende eller ser man bort fra denne i dette tilfælde? Har man overvejet nogle tiltag for at forbedre trafiksikkerheden i forbindelse med de mange kørsler dagligt på den smalle vej?

Ansøgt areal 2,0 ha og ansøgningen angiver 2,5ha. Hvilket areal kan påregnes?

Punkt 5

Anlæggenes placering anført på kortbilag 2.

Disse placeringer kan ikke identificeres på vedlagte bilag.

Punkt 7

Angiver støj foranstaltninger, selv om dette ikke skal angives i dette felt, og ikke støv fra interne veje. På nuværende tidspunkt forefindes der støvgener fra udkørslen Stenbjergvej 8b, når skydebanen er åben. Kørsel med store lastbiler ville mangedoble støvgenerne. Hvordan vil man takle dette?

Punkt 12

Driftstider – Der er ikke angivet tidspunkter under dette felt for ”Gravemaskiner, transportanlæg og oparbejdsningsanlæg. Betyder dette at disse må drifte i døgndrift?

Det kan også bemærkes, at på ”Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding”, er der ikke underskrift fra ”Ansøger”?

Info – mellem skydebanen og det areal hvor man agter og indvinde råstoffer forefindes en grøft som tidligere har været anvendt til deponi.

Hvis denne dækkes for at åbne op mellem skydebane og arealet hvor der er indvundet råstoffer eller en evt. vold etableres (som ikke kan identificeres på bilag), må det forventes at Region Sjælland og/eller Sorø Kommune, sikre at nedsivning fra ”grøften” til grundvandet mindskes og at udførelsen af dette sker under kontrolleret forhold.

Med venlig hilsen

Stenbjergvej 3

4180 Sorø